

Географско положение на България: територия и граници

Публикувано от mOn на 21.04.2010

Географско положение на България:
територия и граници

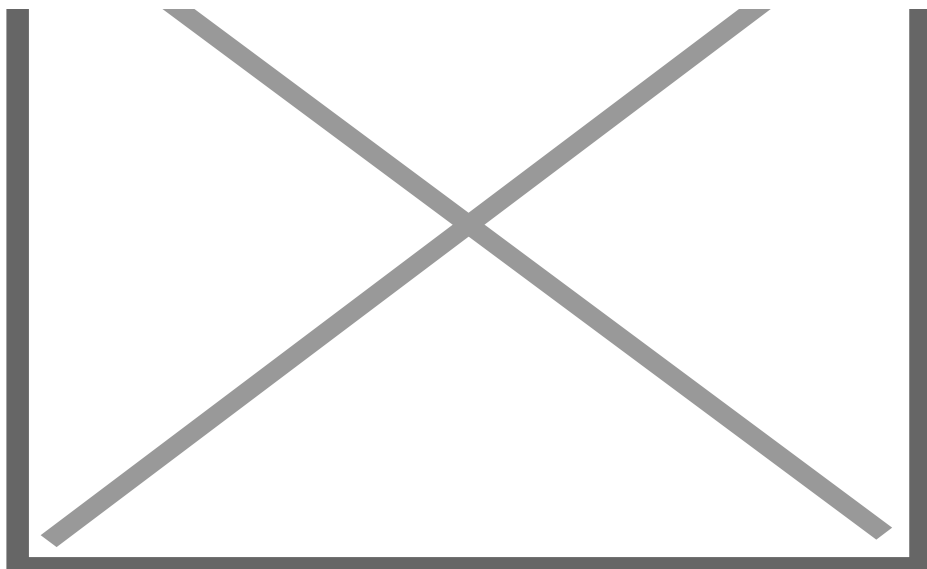
Географско положение

1. Същност и значение

Географското положение е основна и определяща характеристика за всеки географски обект. То изразява отношенията и взаимовръзките на определена част от географското пространство с обекти, разположени извън нея.

2. Видове географско положение

Факторите, спрямо които се определя географското положение на дадена територия, са различни - природни (реки, морета, планини) и стопански културни, политически, създадени в процеса на историческото развитие на обществото (транспортни магистрали, големи находища на полезни изкопаеми, търговски центрове, икономически и политически обединения и съюзи). В зависимост от тези различия се различават: **астрономическо, природногеографско, иконом-географско и политикогеографско положение** (фиг. 1).

Фиг. 1

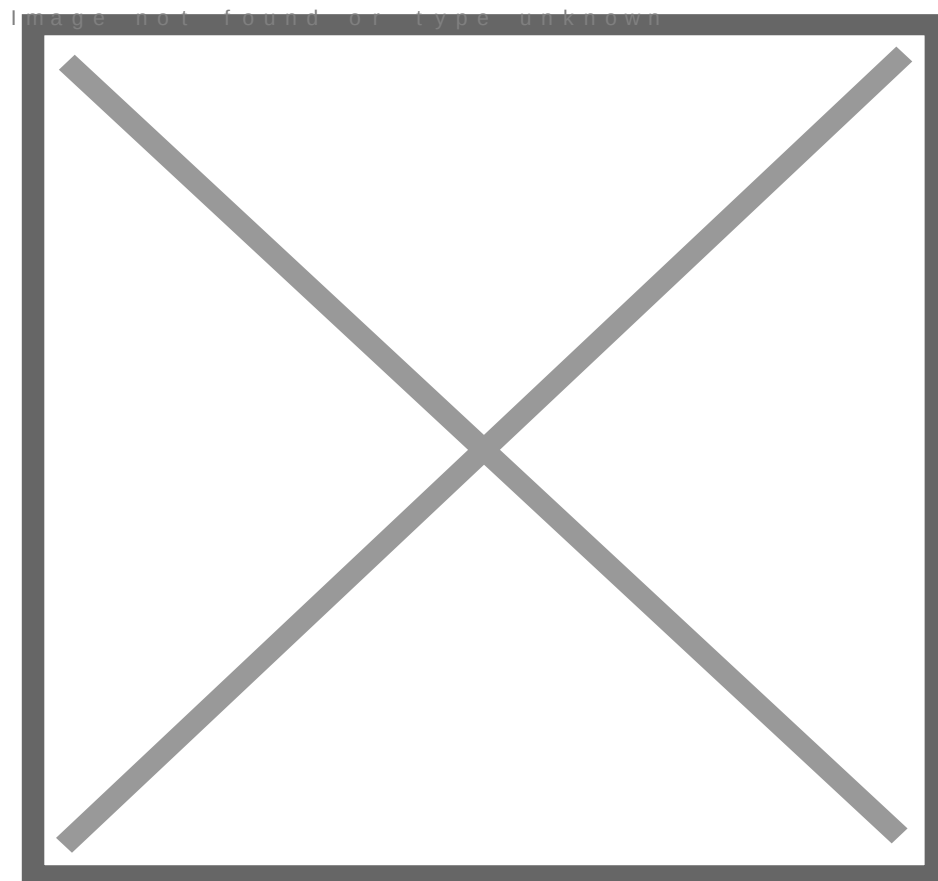
Структура на географското положение

3. Географско положение на България.

България е европейска страна, разположена в източната част на Балканския полуостров. Нейното **астрономическо положение** се определя от крайните ѝ точки (координати) на градусната мрежа

фиг. 2

).

Фиг. 2

Географско положение на България, ГКПП, свободни
и икономически зони

Природногеографското положение на България отразява влиянието, което ѝ оказват големите природни обекти, разположени извън нея: Атлантическия океан, Средиземно море, Черно море, Източноевропейската равнина, различни по височина планини (Алпи, Карпати, Динарски планини и др.). То предопределя климатичните характеристики, речния режим, географското разнообразие на почвената покривка, растителността и животинския свят.

Икономгеографското положение на България се оценява по отношение на отстоянието ѝ от страните на Европейския съюз, от най-оживения в света морски път - Атлантическия съюз, от главните европейски коридори(сухоземни пътища), от големи находища на природни ресурси.

При **политикогеографското положение** се разкрива разположението и принадлежността на страната към различни регионални и световни политически и военни обединения и държави -

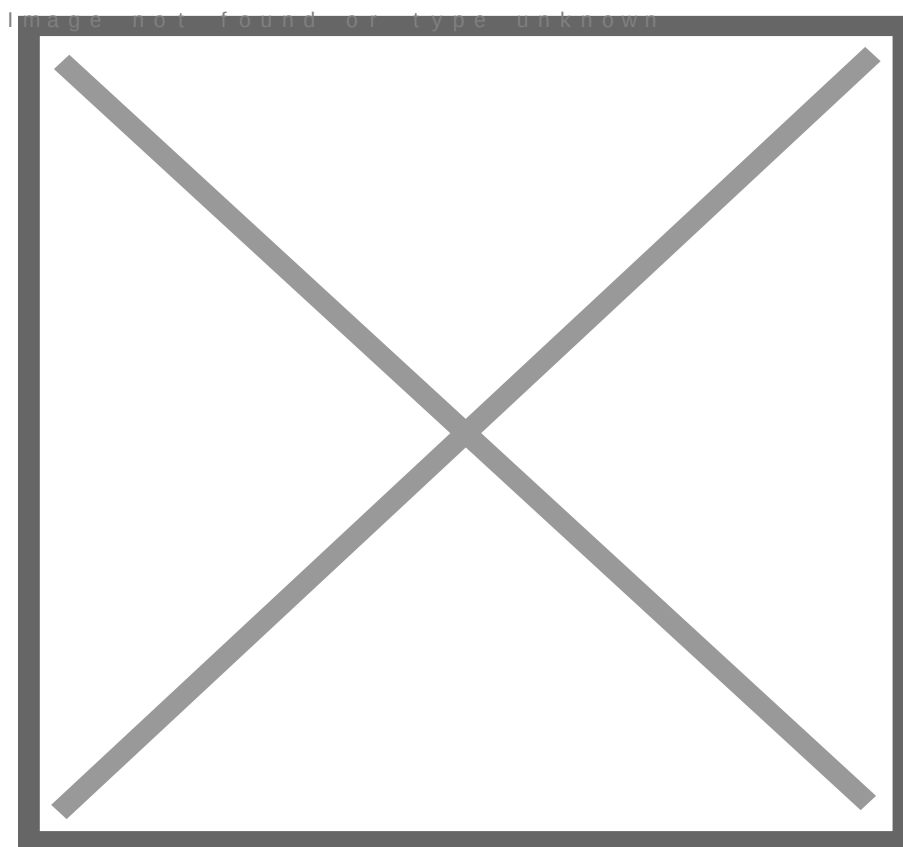
НАТО, Русия, близостта до "горещи точки" и военни конфликти, и влиянието, което те оказват върху развитието и външната политика на България.

Съвременни граници на България

1. Промени в териториалния обхват на България

Проследяването на промените в границите и площта на България са свързани главно с анализирането и оценяването на икономикогеографското и политико- географското положение.

След Освобождението (1878 г.) границите се променят неколkokратно до 1940 г. (вж. фиг. 3). Сега територията е 110 994 km².

Фиг. 3

Териториално развитие на България

а) Територии по Санстефанския мирен договор

и след Берлинския конгрес

б) Територия по Букорещкия и Цариградския мирен договор (1913 г.)

в) Територия след Ньойския мирен договор (1919 г.)

г) Територия след Крайовската спогодба (1940 г.)

Съвременни граници. Анализ и оценка

1. Съвременни граници. Анализ и оценка

Общата дължина на държавните граници на България е 2245 km

(таблица 1).

Таблица 1. Граници на България (дължина в km)

Северната граница на България (с Република Румъния) преминава по

талвега на р. Дунав и пресича Южна Добруджа по линията Силистра – н. Картал (Черно море). Към територията на България спадат и над 90 дунавски острова с обща площ 86 km². С пускането в действие на канала Рейн – Майн – Дунав (1992 г.) се реализира вековният проект за връзка на Северно море с басейна на Черно море. Дунавският воден път осигурява големи предимства за развитието на външноикономическите връзки на България със страните от Централна и Западна Европа. При Видин и Русе са изградени **свободни икономически зони**.

Транспортните връзки между България и Румъния се осъществяват чрез фериботните комплекси Видин – Калафат, Оряхово – Бекет, Русе – Гюргево, Силистра – Кълъраш. Единствената пряка жп и шосейна връзка между Русе и Гюргево (Дунав мост) не може да поеме разширяващия се трафик и търговски обмен. Ето защо двете съседни дунавски страни приеха проект за изграждането на втори мост над р. Дунав между Видин и Калафат. С построяването му ще засили **трансграничното сътрудничество** между двете държави.

Река Дунав е привлекателен обект за развитие на вътрешния и на международния туризъм. Традиционна дейност по р. Дунав е риболовът.

Сухоzemната ни граница с Румъния се пресича от жп линия Кардам – Меджидия, от електропровод и газопровод.

Източната граница на България е с Черно море. Тя е морската ни

врата към света. Започва от нос Картал и по крайбрежието на Черно море достига устието на р. Резовска. В границите на България се включва

и крайбрежната водна ивица с ширина 12 km. През тази граница се извършва голяма част от външнотърговския ни стокообмен.

Черноморското крайбрежие е с подчертана притегателна сила за изграждането на големи стопански обекти.

По Черноморското крайбрежие се развиват риболов (Бургас, Созопол, Несебър) и солодобив (Атанасовско и Поморийско езеро). Много благоприятни са условията за развитие на морски туризъм.

Южната ни граница с Република Турция придобива нови функции след 1990 г. Факторите, които обуславят тези промени, са премахването на военното противопоставяне и развитието на икономическото сътрудничество.

През 2005 г. беше открит нов ГКПП между с. Лесово (южно от Елхово) и Хамзабейли.

Южната граница с Република Гърция започва от р. Марица и по билото на Беласица достига в. Тумба.

Както границата с Турция, така и тази с Гърция се пресичат от по една жп линия съответно при Капитан Андреево и Кулата. Преминаването на

българо-гръцката граница се извършва при Кулата (в западната част), при Свиленград – Орменион (в източната част). Подписано е споразумение за съвместно използване на водите на р. Места, за откриване на нови гранични пунктове.

Западната граница с Република Македония е с дължина 165 km. От в.Тумба тя пресича речни долини, преминава по планините Огражден, Малешевска, Влахина и Осоговска. Границата има три ГКПП: при Златарево (Петрич – Струмица), при Логодаж (Благоевград – Делчево) и при Гюешево (Кюстендил – Крива паланка – Скопие). Предстои свързването на Гюешево и Куманово и откриването на нов ГПП с. Струмяни – гр. Борово.

Западната граница със Сърбия започва от с. Жеравино и по р. Тимок достига р. Дунав. При Калотина границата се пресича от международната транспортна магистрала (жп и шосейна) от Западна Европа през Белград и София за Истанбул и страните от Близкия изток. Западната граница на България предоставя възможности за разширяване на връзките между Адриатическото и Черноморското крайбрежие, което изисква изграждането на нови транспортни коридори и инфраструктура.

Демократичните промени в България, в съседните ѝ страни и в страните от Централна и Източна Европа и преходът към пазарно

стопанство в тях осигуряват нови, много по-големи възможности за

използване на предимствата на географското положение на страната ни.

Географско положение

Powered by

Bukvar.bg

Image not found

© 2010-2024